

Телеком Србија

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска бр. 2.

ФУНКЦИЈА ЗА ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

Број: 157-768/1-2016
Датум: 15.7.2016. године

Република Србија

РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ

- др Владица Тинтор, директор-

11103 Београд
Палмотићева бр. 2.

ПРЕДМЕТ: Јавне консултације о Извештају о анализи малопродајног тржишта приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији (Тржиште 1.)

Поводом јавних консултација објављених на званичној Интернет страни Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге 18.01.2016. године, у вези са Извештајем о анализи малопродајног тржишта приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији (Тржиште 1.), износимо следеће коментаре и сугестије.

Предметном анализом тржишта посматрано релевантно тржиште установљено је као јединствено у погледу категорије претплатника (резиденцијални и пословни). С обзиром на значајне разлике које постоје између ове две категорије корисника, и то:

1. Пословни корисници су искључиво концентрисани у урбаним/градским подручјима где је постоји супституција на страни тражње у виду приступа преко оптичких мрежа, мрежа кабловских оператора, фиксног бежичног приступа. У градским/урбаним срединама није од кључног интереса распрострањеност мреже Телеком-а Србија јер и други оператори имају распрострањену мрежу
2. Пословни корисници имају значајну преговарачку моћ у односу на операторе с обзиром да их њихове интерне процедуре и/или Закон о јавним набавкама обавезује на расписивање тендера на које се по правилу јавља више понуђача и подноси конкурентне понуде. Тиме пословни корисници добијају значајну преговарачку моћ у односу на операторе.

Предлажемо да се сегмент пословних корисника **изузме** из предметне анализе.

На страни 8. и 9. Агенција констатује да је идентификовала „вертикално преношење тржишне снаге“ као препреку развоју конкуренције, будући да је Телеком Србија, као вертикално интегрисани оператор, у позицији да контролише инпуте на veleпродајном нивоу неопходне за пружање услуге приступа јавној телефонској мрежи на малопродајном нивоу односно крајњим корисницима. Подсећамо да Телеком Србија није у позицији да контролише veleпродајне инпуте с обзиром на наметнуте обавезе на узлазном veleпродајном тржишту тржишта (физичког) приступа елементима мреже и припадајућим средствима (укључујући дељени и потпуни рашчлањени приступ локалној петљи).

У анализи је констатовано да, супституцију на страни понуде ограничавају јаке структурне баријере за улазак на посматрано релевантно тржиште и то у виду високих инвестиција и дугог рока њиховог повраћаја, као и дуготрајних и компликованих процедура потребних за изградњу мреже, што се чињенично демантује податком да је услугу приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији на територији Републике Србије у посматраном периоду, поред Телеком-а Србија, нудило још 13 оператора.

Оспоравамо наводе у Анализи да је Законом (искључиво) прописано предметно релевантно тржиште. Чланом 145. ЗЕК су прописана релевантна тржишта, укључујући и предметно релевантно тржиште, до доношења акта из члана 59. ЗЕК. Чланом 59. прописано је да Агенција одређује релевантна тржишта уз примену одговарајућих препорука Европске уније о тржиштима подложним претходној регулацији. У овом тренутку, релевантна препорука Европске уније у смислу члана 59. ЗЕК је Препорука 2014/710/ЕУ која предвиђа су претходној регулацији подложна искључиво veleпродајна тржишта.

У анализи је наведено да се Телеком-у Србија одређује 8 обавеза према одредби члана 63. ЗЕК. Чланом 62. став 2. ЗЕК прописано је да се решењем из става 1. овог члана оператору за ЗТС одређује најмање једна обавеза из члана 63. (не обавезно и свих 8 обавеза) водећи рачуна о врсти и природи утврђених недостатака на тржишту, претходним улагањима на тржишту, подстицању даљих улагања и могућности за повраћај улагања по разумној стопи с обзиром на повезане ризике. Агенција није аргументовала потребу за наметањем свих 8 обавеза оператору са ЗТС.

Анализа је морала да у анализу укључи и аномалију на тржишту електронских комуникација, на коју је Телеком Србија више пута указивао Агенцији, а која се односи на чињеницу да је Телеком-у Србија онемогућено да равноправно учествује на тендерима који расписују државни органи, органи локалне и покрајинске самоуправе, јавна предузећа и сл., а често и да одговори на захтеве наручиоца, с обзиром да Телеком Србија мора да понуди регулисане цене, унапред познате другим понуђачима, као и да су захтеви тендера често такви да би њихово испуњавање представљало кршење регулаторних обавеза. Основни циљ регулације тржишта јесте добробит корисника и подстицање конкуренције због добробити корисника, што у овом случају није задовољено.

Као први корак у решавању овог проблема сматрамо да је неопходно укинути обавезу давања неоправдане предности одређеним крајњим корисницима, с обзиром да Агенција у Анализи не спори право ЗТС оператора да корисницима одобрава попусте на основу објективних критеријума. Везано за обавезу објављивања података о попустима неопходно је да се из ове обавезе

изузму подаци о попустима који се дају корисницима који услуге набављају путем јавних набавки.

Сматрамо да нема довољно аргумената за укључивање IP прикључка у производну димензију тржишта с обзиром на изузетно малу заступљеност ове услуге у односу на остале (према подацима из Анализе 1,3 % у укупном броју претплатника фиксне телефонске мреже).

Потребно је да Анализа укључи и податке за 2015. годину, а нарочито у погледу броја пренетих бројева из мреже Телеком-а Србија у мреже других фиксних оператора (108.054 на крају 2015. године) чиме би се демантовала констатација Агенције да је учешће Телекома Србија стабилно и да се не очекује да ће се значајно променити у периоду до следеће анализе.

Имајући у виду чињеницу да 12 од 28 чланица ЕУ не примењује ex-ante тест маказа цена за пакете услуга, да чланице ЕУ које примењују тест маказа цена за пакете услуга имају јасно дефинисан третман различитих пакета, методологију обрачуна трошкова, третман нерегулисаних услуга у пакетима, третман промоција и временски ограничених понуда, као и имајући у виду да документ који је Агенција објавила на свом сајту „Регулација цена везаних услуга оператора са значајном тржишном снагом - полазне основе за поступање РАТЕЛ-а“ не регулише детаљно поступање како оператора са ЗТС, тако ни Агенције, предлажемо да се обавеза прибављања формалне сагласности од Агенције за формирање и промену садржаја и цена пакета услуга или укине или да се не примењује до доношења подзаконских аката Агенције који на детаљан начин регулишу ову област.

С поштовањем,

**ДИРЕКТОР ФУНКЦИЈЕ
ЗА ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ**

Драган Ђурђевић, дипл. правник